

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/194074,Uroczystosc-upamietniajaca-harcerzy-Szarych-Szeregow-z-plutonu-Alicja.html>
28.04.2024, 06:02

Uroczystość upamiętniająca harcerzy Szarych Szeregów z plutonu „Alicja”

W kościele św. Józefa przy Rynku Podgórskim w Krakowie, a następnie przy pobliskim pomniku odbyły się uroczystości poświęcone harcerzom Szarych Szeregów z plutonu „Alicja”. Wydarzenie zainauguowało Rok Pamięci harcerzy z plutonu „Alicja” 1943/1944 - 2023/2024.

Uroczystości rozpoczęły się mszą świętą, po której nastąpiło przejście pod pomnik znajdujący się koło kościoła. Głos zabrał m.in. dyrektor Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Krakowie dr hab. Filip Musiał. Proboszcz parafii św. Józefa ks. Antoni Bednarz poprowadził modlitwę. Następnie został odczytany Apel Poległych upamiętniający zamordowanych przez Niemców młodych konspiratorów z plutonu „Alicja”. Uroczystości zakończyło złożenie pod pomnikiem kwiatów i zniczy przez przybyłe delegacje.

W uroczystościach uczestniczył m.in. dyrektor Muzeum Krakowa Jacek Salwiński, zastępca Prezydenta Miasta Krakowa hm Bogusław Kośmider, a także członkowie Stowarzyszenia Szarych Szeregów Oddział w Krakowie, członkowie Stowarzyszenia Podgórze.pl, harcerze oraz przedstawiciele szkół i placówek noszących imię Szarych Szeregów. Poczty sztandarowe wystawili uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 48 im. Szarych Szeregów, Stowarzyszenie Szarych Szeregów Oddział w Krakowie, Związek Harcerstwa Polskiego, 1 Skawińska Drużyny Harcerzy im. gen. Józefa Hallera, a także Skauci Europy.

Organizatorami uroczystości byli: Parafia i Sanktuarium św. Józefa Rynek Podgórski, Muzeum Krakowa, Stowarzyszenie Podgorze.pl, Skauci Europy, Stowarzyszenie Szarych Szeregów, Oddział IPN w Krakowie, Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej, Hufiec ZHP Kraków-Podgórze im. Podgórskich Szarych Szeregów, Dzielnica XIII.

Pluton „Alicja”

W marcu 1943 r., w oparciu o podgórski hufiec Szarych Szeregów, rozpoczęto tworzenie plutonu „Alicja”. Miał on być jednym z trzech plutonów wchodzących w skład harcerskiej kompanii „Bartek”, utworzonej z inicjatywy komendanta Krakowskiej Chorągwi Szarych Szeregów w porozumieniu z Armią Krajową.

W lipcu 1943 r. pluton został przekazany do dyspozycji Kedywu czyli Kierownictwa Dywersji Okręgu Kraków AK. Pod względem wychowawczym pozostawał pod kontrolą Szarych Szeregów. W tym samym czasie w Warszawie przy Komendzie Głównej AK został utworzony oddział dywersyjny „Agat” – poprzednik słynnego batalionu „Parasol”.

Młodzi konspiratorzy rozpoczęli walkę z niemieckim okupantem. Brali udział w zdobywaniu broni, prowadzeniu rozpoznania i wywiadu, uczestniczyli w kolportażu prasy i rozlepianiu ulotek, w akcjach sabotażowych, tj. bojkocie kin, dywersji kolejowej a także likwidowaniu konfidentów.

W październiku 1943 r. gestapo dokonało pierwszych aresztowań. Z miesiąca na miesiąc, mimo prób ukrywania się, Niemcy zatrzymywali kolejnych konspiratorów. Ich nazwiska pojawiały się na niemieckich „afiszach śmierci” budząc przerażenie wśród mieszkańców Podgórza. Aresztowania trwały do maja 1944 r. W ciągu zaledwie kilku miesięcy zginęło 41 chłopców i dziewcząt w wieku od 17 do 22 lat.

Uroczystość
upamiętniająca
harcerzy Szarych
Szeregów z plutonu

Uroczystość
upamiętniająca
harcerzy Szarych
Szeregów z plutonu

„Alicja”. Fot. Żaneta Wierzgacz

Uroczystość upamiętniająca harcerzy Szarych Szeregów z plutonu „Alicja”. Fot. Żaneta Wierzgacz

„Alicja”. Fot. Żaneta Wierzgacz

Uroczystość upamiętniająca harcerzy Szarych Szeregów z plutonu „Alicja”. Fot. Żaneta Wierzgacz

„Alicja”. Fot. Żaneta Wierzgacz

Uroczystość upamiętniająca harcerzy Szarych Szeregów z plutonu „Alicja”. Fot. Żaneta Wierzgacz

Uroczystość upamiętniająca harcerzy Szarych Szeregów z plutonu „Alicja”. Fot. Żaneta Wierzgacz

Uroczystość upamiętniająca harcerzy Szarych Szeregów z plutonu „Alicja”. Fot. Żaneta Wierzgacz

Uroczystość upamiętniająca harcerzy Szarych Szeregów z plutonu „Alicja”. Fot. Żaneta Wierzgacz

Uroczystość upamiętniająca harcerzy Szarych Szeregów z plutonu „Alicja”. Fot. Żaneta Wierzgacz

Uroczystość upamiętniająca harcerzy Szarych Szeregów z plutonu „Alicja”. Fot. Żaneta Wierzgacz

Uroczystość upamiętniająca harcerzy Szarych Szeregów z plutonu „Alicja”. Fot. Żaneta Wierzgacz

Uroczystość upamiętniająca harcerzy Szarych Szeregów z plutonu „Alicja”. Fot. Żaneta Wierzgacz

Uroczystość upamiętniająca harcerzy Szarych Szeregów z plutonu „Alicja”. Fot. Żaneta Wierzgacz

Uroczystość upamiętniająca harcerzy Szarych Szeregów z plutonu „Alicja”. Fot. Żaneta Wierzgacz